

COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÂREA

nr. ____ din _____ 2018

cu privire la Regulamentul privind controalele pe teren (inspecțiile) la bănci

În temeiul art.5 alin. (1) lit. d), art.11 alin. (1), art.27 alin.(1) lit. c) și art.44 lit. a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, și art. 99 din Legea nr. 202 din 6 octombrie 2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulamentul cu privire la controalele pe teren (inspecții) la bănci, conform anexei.

Regulament privind controalele pe teren (inspecțiile) la bănci

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind controalele pe teren (inspecțiile) la bănci (în continuare – Regulament) stabilește normele privind organizarea și efectuarea controalelor pe teren la sediile băncilor din Republica Moldova, ale sucursalelor și filialelor acestora înființate în alt stat și ale sucursalelor băncilor din alt stat înființate în Republica Moldova, privind perfectarea și examinarea rezultatelor acestor controale.

2. Noțiunile și termenii utilizați în prezentul Regulament au semnificația noțiunilor și termenilor utilizați în Legea nr.202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor și Legea nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

3. Controalele pe teren (denumirea echivalentă – *inspecții*) la bănci se efectuează de către Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM) în scopul exercitării atribuțiilor sale în conformitate cu prevederile Legii privind activitatea băncilor, Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legii privind reglementarea valutară, Legii cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, ale prezentului regulament, ale altor acte normative ale BNM, precum și ale acordurilor de cooperare încheiate de BNM cu autoritățile de supraveghere din Republica Moldova și din state străine.

4. Controalele pe teren la bănci reprezintă un instrument fundamental și o parte integrantă a supravegherii prudențiale exercitate de BNM, constând în efectuarea unor verificări și evaluări la sediile băncilor, sucursalelor și filialelor acestora stabilite în alt stat și ale sucursalelor băncilor din alte state stabilite în Republica Moldova, inclusiv ale subdiviziunilor structurale ale acestora (sediul central, subdiviziunile separate (sucursale, reprezentanțe), subdiviziuni structurale interne ale băncii (sucursalei), în continuare denumite generic *bancă*) și care permite BNM de a cunoaște mai aprofundat situația băncii prin obținerea de informații suplimentare despre activitatea băncii, prin interacțiunea cu organele ei de conducere și persoanele care dețin funcții-cheie responsabile de gestionarea domeniilor de afaceri sau a riscurilor băncii.

5. Controalele pe teren la bănci se efectuează în scop de verificare și evaluare la fața locului a respectării cerințelor prevăzute de legile indicate la pct. 3 și actele normative ale BNM, a situației financiare a băncii sau a unor domenii de activitate ale acesteia, a nivelului, naturii și caracteristicilor riscurilor la care este sau poate fi expusă banca ori la care aceasta expune sistemul financiar, a adecvării capitalului și a calității activelor băncii, a calității cadrului de administrare a activității băncii, inclusiv a guvernantei corporative și interne, a sistemelor de control și a procesului de gestionare a riscurilor, având în vedere natura, extinderea și complexitatea activităților desfășurate și a riscurilor respective, verificarea și evaluarea calității rapoartelor prudențiale prezentate BNM, precum și

identificarea acțiunilor și a altor fapte (evenimente) care pot periclita interesele deponenților, precum și stabilitatea și viabilitatea sistemului bancar.

6. Controlul pe teren la bancă respectă următoarele principii: 1) se bazează pe evaluarea riscurilor cu aplicarea unor concepte și tehnici de control adecvate, acordând prioritate unui risc mai ridicat sau unui nivel mai scăzut de control în domeniul supus controlului; 2) se efectuează proporțional cu mărimea, activitățile și profilul de risc al băncii; 3) cuprinde mai multe evaluări bazate pe judecăți de valoare (raționamente) privitor la profilul de risc al băncii și controlul riscurilor; 4) analizează în perspectivă datele actuale sau istorice ale activității băncii pentru a prevedea impacturile negative viitoare; 5) este orientat spre acțiunile și/sau măsurile corective care trebuie întreprinse de către bancă.

7. Efectuarea de către BNM a controalelor pe teren la birourile de schimb valutar ale băncilor se reglementează de Legea privind reglementarea valutară și actele normative distincte ale BNM.

Capitolul II

TIPURILE ȘI FRECVENȚA CONTROALELOR PE TEREN (INSPECȚIILOR)

8. Controlul pe teren (inspecția) la bancă poate fi:

1) în funcție de domeniul de aplicare:

a) control complex – control care cuprinde un spectru de riscuri sau domenii (direcții) de activitate ale băncii, pentru o anumită perioadă a activității băncii, oferind o imagine generală a băncii la un moment dat;

b) control tematic – control care cuprinde anumite domenii (direcții) ale activității băncii, anumite riscuri sau o anumită problemă sau anumite subdiviziuni structurale (sucursale, reprezentanțe, agenții) ale băncii, o anumită perioadă a activității băncii;

2) în funcție de planificare:

a) control planificat – control efectuat în baza unui plan anual aprobat de BNM;

b) control inopinat (neplanificat) – control care nu este prevăzut în planul anual al BNM de efectuare a controalelor și care, de regulă, se inițiază ca reacție la un eveniment sau incident ce poate avea un impact semnificativ asupra profilului de risc al băncii și prin care se justifică o acțiune de supraveghere imediată, cum ar fi: în cazul obținerii informației care reflectă comiterea de încălcări ale legilor și actelor normative ale BNM, tănuirea de date despre operațiunile efectuate de bancă și/sau situația financiară reală, alte acțiuni analogice ilegale în bancă, etc.

9. Controlul tematic sau inopinat poate avea drept obiect verificarea, evaluarea îndeplinirii măsurilor de supraveghere, măsurilor sancționatoare și sancțiunilor impuse de către BNM urmare constatării încălcărilor actelor normative și a altor deficiențe în activitatea băncii, pentru a evalua progresul înregistrat privind punerea în aplicare a măsurilor respective.

10. Controalele pe teren planificate se efectuează în conformitate cu planul anual aprobat de BNM.

11. Planul de efectuare a controalelor pe teren la bănci se întocmește luând în considerare perioada care s-a scurs de la data controlului complex / tematic precedent, încălcările și alte deficiențe identificate în activitatea băncii și alte informații obținute de BNM în exercitarea atribuției de supraveghere prudentială.

12. La stabilirea frecvenței controalelor pe teren la bănci se ține cont de următorii factori: situația financiară a băncii, structura și calitatea activelor și obligațiilor băncii, schimbări semnificative în bilanțul băncii, diversitatea, nivelul și profilul riscurilor la care se expune sau se poate expune banca, inclusiv celor aferente domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, adecvarea capitalului băncii, evaluate în baza rapoartelor prezentate BNM, veridicitatea evidențelor, înregistrărilor și a rapoartelor prezentate, schimbări esențiale în structura acționariatului, în structura și componența organelor de conducere și structura organizațională a băncii, angajarea băncii în activități sau operațiuni noi, mărimea, importanța sistemică, extinderea și complexitatea

băncii și a activităților desfășurate, rezultatele simulărilor de criză în privința băncii, rezultatele controalelor precedente la bancă, precum și măsurile aplicate pe baza lor.

13. Temeiurile pentru excluderea automată a băncii din planul de efectuare a controalelor sunt: retragerea licenței băncii, încetarea activității băncii ca rezultat al reorganizării, închiderea sucursalei, reprezentanței, altei subdiviziuni structurale a băncii supuse controlului.

14. Controlul complex pe teren se efectuează, de regulă, pentru perioada activității băncii de la ultima dată cuprinsă de controlul precedent până la ultima dată a lunii precedente datei dispunerii controlului.

Capitolul III **ORGANIZAREA ȘI EFECTUAREA** **CONTROALELOR PE TEREN (INSPECȚIILOR)**

15. Efectuarea controlului pe teren se pune în sarcina salariaților BNM, cu antrenarea, în caz de necesitate, a altor experți și specialiști calificați care nu sunt salariați ai BNM (în continuare - *inspectori*). Comitetul executiv al BNM poate decide numirea sau antrenarea în efectuarea controlului pe teren la bancă a unei societăți de audit.

16. Efectuarea controlului pe teren la bănci se dispune de către guvernatorul sau prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii BNM prin emiterea unei decizii scrise a BNM. Decizia privind efectuarea controlului pe teren va conține date privind componența echipei de inspecție, șeful echipei de inspecție și alte date prevăzute la art. 75¹ alin. (3) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei.

17. Decizia privind efectuarea controlului pe teren se emite în două exemplare. Un exemplar al deciziei rămâne la BNM, iar al doilea exemplar se eliberează șefului echipei de inspecție pentru a fi transmis conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) al băncii supuse controlului ori se expediază la sediul băncii în cauză.

18. În caz de necesitate, inclusiv de schimbare a componenței echipei de inspecție, de prelungire a termenului controlului, se perfectează (în două exemplare) supliment la decizia privind efectuarea controlului pe teren, care devine parte integrantă a deciziei date și se comunică fără întârziere băncii supuse controlului în modul stabilit la pct. 17.

19. Inspecția sucursalelor și filialelor băncilor din Republica Moldova stabilite în alt stat și a sucursalelor băncilor din alt stat stabilite în Republica Moldova poate fi efectuată împreună cu angajații autorității de supraveghere străină în cazuri specifice și în conformitate cu prevederile legii și/sau acordurilor de cooperare încheiate între BNM și autoritatea de supraveghere străină.

20. În cazul efectuării unui control planificat, BNM va notifica banca despre control printr-o scrisoarea adresată conducătorului organului executiv al băncii cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de începerea controlului. Scrisoarea de notificare poate conține cerința, termenele și alte condiții de pregătire din timp a informațiilor și a documentelor care trebuie prezentate de către bancă echipei de inspecție și cerința de realizare a altor măsuri necesare în scopul asigurării efectuării controlului (de exemplu, pregătirea încăperii de serviciu pentru echipa de inspecție, a mijloacelor tehnice necesare). Decizia privind efectuarea controlului poate fi prezentată băncii concomitent cu scrisoarea de solicitare a informației sau prin altă metodă, la discreția BNM.

21. Efectuarea controlului pe teren la bancă și perfectarea rezultatelor controlului asupra activității băncii în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului pot fi realizate separat de către subdiviziunea BNM responsabilă de supravegherea acestui domeniu.

22. În cazul inspecției la sucursala unei bănci străine, BNM va notifica în scris autoritatea de supraveghere străină și/sau colegiul autorităților de supraveghere (în cazul în care este instituit), în conformitate cu prevederile acordului de cooperare încheiat între autoritatea de supraveghere străină și BNM.

23. În cazuri specifice, când este necesar să se reacționeze prompt și/sau pentru prevenirea unor posibile acțiuni defectuoase ale băncii, controlul pe teren poate fi efectuat fără respectarea termenului de notificare a băncii prevăzut la pct. 20.

24. Controlul pe teren urmează să se înceapă la data indicată în decizia BNM privind efectuarea controlului.

25. La data începerii controlului pe teren, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare, la sediul central al băncii, iar în cazul efectuării controlului la sucursală sau la altă subdiviziune structurală a băncii – la sediul acesteia, se organizează o întrevedere între echipa de inspecție și membrii organului executiv al băncii supuse controlului. La această întrevedere șeful echipei de inspecție prezintă echipa de inspecție, obiectivele, domeniile, direcțiile, termenul preconizat al controlului, perioada activității supusă controlului și se soluționează problemele organizatorice ale controlului. Organul executiv al băncii trebuie să informeze echipa de inspecție cu cele mai importante evenimente ale activității băncii care au avut loc în perioada de la ultimul control la bancă, cum ar fi, introducerea de noi produse și servicii financiare, crearea de noi sucursale, schimbări în structura organizatorică, modelul de afaceri, strategia băncii, politica de guvernare internă, politica contabilă, procesele principale etc. în domeniile și direcțiile vizate de control.

26. În cursul controlului pe teren, membrii organelor de conducere ale băncii, persoanele care dețin funcții-cheie și personalul băncii sunt obligați să contribuie la efectuarea controlului, inclusiv:

a) înainte de începerea controlului, asigură întrevederea echipei de inspecție cu conducătorul organului executiv al băncii, contabilul-șef al băncii, conducătorii subdiviziunilor structurale ale băncii sau persoanele care le înlocuiesc;

b) determină persoanele de contact responsabile din partea băncii sau subdiviziunii structurale pentru organizarea interacțiunii echipei de inspecție în fiecare din domeniile și direcțiile controlului, pentru a asigura că cererile inspectorilor sunt tratate corect și în timp util;

c) asigură accesul inspectorilor în incinta și încăperile de serviciu ale băncii sau subdiviziunilor ei structurale în timpul de muncă și, în caz de necesitate, în afara timpului de muncă;

d) pun la dispoziția echipei de inspecție un birou securizat separat de locurile de muncă ale personalului băncii și persoanelor terțe și echipat cu o rețea de acces la internet și telefonie;

e) furnizează inspectorilor informațiile și documentele solicitate, după caz, în format electronic, pe suport de hârtie, fac fotocopii de pe documente sau acordă inspectorilor posibilitatea de a face de sine stătător aceste fotocopii, certifică aceste copii;

f) oferă inspectorilor posibilitatea de a utiliza datele din sistemele informatice ale băncii, oferindu-le acces de vizualizare pentru toate sistemele informatice, bazele de date, instrumentele IT, fișierele electronice și datele, utilizate de către bancă, pentru perioada activității supusă controlului;

g) răspund la cererile de informații și interviuri ale echipei de inspecție în timp util, fără întârzieri, și cooperează cu bună-credință, rapiditate și competență, asigură o atitudine profesională și politicoasă față de echipa de inspecție.

27. Inspectorii BNM care efectuează controlul la bancă au dreptul:

a) să aibă acces fizic neîngrădit în incinta și la încăperile băncii supuse controlului, inclusiv la cele destinate pentru colectarea, procesarea, transmiterea, păstrarea informației, precum și la cele destinate pentru operațiuni cu mijloace bănești în numerar și alte valori, în caz de necesitate, însoțiți de angajați ai băncii;

b) să solicite și să obțină toate informațiile și documentele necesare realizării scopului controlului (în format electronic, pe suport de hârtie, originale sau copii, extrase din ele), inclusiv actele de constituire, regulamentele, politicile și alte acte interne, rapoartele și dările de seamă, actele interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, actele de evidență contabilă, actele de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții băncii, actele și materialele privind controalele efectuate de către BNM sau alte autorități și organe competente;

c) să solicite și să obțină explicații verbale și scrise de la membrii organelor de conducere, persoanele care dețin funcții-cheie și alt personal al băncii, indiferent de vechimea de muncă a acestora, în scopul colectării informațiilor necesare controlului;

d) să solicite prezentarea fotocopiilor de pe documente și informații sau asigurarea inspectorilor a posibilității de a face de sine stătător aceste fotocopii, pe cheltuiala băncii, și să le scoată din încăperea băncii pentru anexarea la materialele controlului, în format electronic și/sau pe suport de hârtie;

e) să utilizeze mijloacele tehnice ce aparțin BNM sau acordate de bancă, inclusiv calculatoare, alte dispozitive, purtători electronici de informație, tehnică de multiplicare, scanere, telefoane, să introducă în încăperile băncii și să scoată din ele mijloacele tehnice ce aparțin BNM;

f) să aibă acces, să ia cunoștință de resursele sistemelor informatice, bazele electronice de date și mijloacele tehnice utilizate de bancă și să solicite demonstrarea, explicarea modului de funcționare a acestor sisteme, baze și mijloace;

g) să contacteze auditorii externi ai băncii, să intervieveze orice altă persoană, cu consimțământul acesteia, în scopul colectării de informații referitoare la obiectul unei cercetări, pentru a obține informațiile, documentele și/sau referințele relevante în scopul stabilirii faptelor (evenimentelor) și circumstanțelor necesare în legătură cu controlul, inclusiv în scopul confirmării datelor conținute în documentele și informațiile obținute de la bancă;

h) să solicite de la bancă și personalul ei îndeplinirea altor acțiuni în scopul acordării suportului în efectuarea controlului la bancă.

28. Personalul băncii și persoanele terțe nu au dreptul să efectueze controlul personal al inspectorilor, al mijloacelor tehnice, inclusiv al telefoanelor, purtătorilor electronici de informație, aflate în posesia lor, să ridice aceste mijloace sau să împiedice inspectorii în posibilitatea de a utiliza aceste mijloace la efectuarea controlului, să impună inspectorii să dea explicații verbale sau scrise, să înainteze alte cerințe neprevăzute de prezentul regulament, cu excepția cazurilor stipulate de legislație.

29. Membrii organelor de conducere ale băncii, persoanele care dețin funcții-cheie și alt personal al băncii supuse controlului nu au dreptul de a refuza să prezinte inspectorilor informația și documentele solicitate pe motivul păstrării secretului bancar, comercial sau a altui secret protejat de lege.

30. Documentele și materialele solicitate de inspectorii se prezintă în încăperile băncii (locurile de lucru) alocate inspectorilor în modul și termenele stabilite de șeful echipei de inspecție. La sfârșitul lucrului inspectorilor aceste documente și materiale rămân în încăperea alocată inspectorilor, iar în caz de necesitate, cu acordul șefului echipei de inspectorii, toate sau o parte din documente și materiale se transmit, zilnic sau cu o altă periodicitate, la locurile de păstrare permanentă. La încheierea lucrului inspectorilor, încăperea alocată lor se încuie și, la cererea șefului echipei de inspecție, se sigilează și se predă în paza băncii.

31. În timpul absenței inspectorilor în încăperea alocată, conducătorul organului executiv al băncii (persoana care îl înlocuiește) sau conducătorul subdiviziunii structurale (sucursală, agenție, reprezentanță) supuse controlului este responsabil pentru asigurarea integrității documentelor și informațiilor prezentate inspectorilor de către bancă.

32. Inspectorii au obligația să asigure integritatea și restituirea documentelor (originalelor), obținute de la bancă.

33. Organul executiv al băncii este responsabil pentru neîndeplinirea în termen sau îndeplinirea necorespunzătoare a cerințelor legale înaintate de echipa de inspecție în cadrul controlului.

34. Pe durata inspecției vor fi organizate întrevederi intermediare și interviuri între echipa de inspecție și membrii organelor de conducere ale băncii, persoanele care dețin funcții-cheie și angajații responsabili ai subdiviziunilor structurale ale băncii. Pe durata inspecției, membrii echipei de inspecție pot participa la ședințele organelor de conducere ale băncii.

35. În caz de obstrucționare (împiedicare) a efectuării controlului din partea membrilor organelor de conducere ale băncii, persoanelor care dețin funcții-cheie și a altui personal al băncii

supuse controlului sau a persoanelor terțe, șeful echipei de inspecție întocmește (în două exemplare) un act corespunzător care se semnează de către acesta și cel puțin un inspector.

36. În calitate de fapte de împiedicare a efectuării controlului la bancă pot fi recunoscute inclusiv: refuzul conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) sau al persoanei responsabile de corespondența băncii privind recepționarea și/sau refuzul privind confirmarea faptului recepționării, după prezentare, a deciziei (suplimentului la aceasta) despre efectuarea controlului; refuzul privind îndeplinirea, neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întârziere de către bancă a obligațiilor de a contribui la efectuarea controlului și a altor acțiuni în vederea exercitării drepturilor inspectorilor, prevăzute la pct. 27.

37. Actul privind împiedicarea efectuării controlului la bancă se transmite de către șeful echipei de inspecție, cel mai târziu în următoarea zi lucrătoare după data întocmirii, conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) al băncii sau persoanei responsabile de corespondența băncii. Faptul recepționării actului privind împiedicarea efectuării controlului la bancă se confirmă pe ambele exemplare ale actului prin semnătura persoanei care l-a recepționat, cu indicarea numelui, prenumelui și funcției, a datei și orei recepționării. Persoana responsabilă de corespondența băncii care a recepționat actul îl va transmite cel mai târziu în următoarea zi lucrătoare conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) al băncii.

38. Dacă conducătorul organului executiv (persoana care îl înlocuiește) al băncii sau persoana responsabilă de corespondența băncii a refuzat recepționarea actului privind împiedicarea efectuării controlului sau semnarea acestuia, șeful echipei de inspecție face mențiunea corespunzătoare pe act, cu indicarea numelui, prenumelui, funcției, a datei și a orei refuzului.

39. Un exemplar al actului privind împiedicarea efectuării controlului la bancă se transmite organului de conducere al BNM care a emis decizia despre efectuarea controlului la bancă.

40. Cel mai târziu în a treia zi lucrătoare de la primirea actului privind împiedicarea efectuării controlului la bancă, persoana care a emis decizia BNM despre efectuarea controlului decide privind continuarea controlului, privind amânarea începerii controlului (din motivul imposibilității sau inoportunității începerii) sau privind suspendarea sau încetarea controlului, privind inițierea procedurii de aplicare față de bancă, organele de conducere, persoanele care dețin funcții-cheie în bancă a măsurilor conform prevederilor legislației ori privind înaintarea propunerilor de aplicare a măsurilor de către organul competent al BNM și/sau privind sesizarea organelor de drept pentru examinarea existenței componentei de infracțiune sau contravenție.

41. Echipa de inspecție începe efectuarea sau reia efectuarea controlului pe teren conform dispozițiilor organului de conducere al BNM care a emis decizia privind efectuarea controlului.

42. La sfârșitul controlului pe teren echipa de inspecție discută, de regulă, cu membrii organului executiv al băncii supuse controlului principalele încălcări ale actelor normative și deficiențe ale activității băncii identificate în cursul controlului.

43. Controlul pe teren se efectuează în termenul indicat în decizia BNM privind dispunerea controlului, dar nu mai mult de 35 de zile lucrătoare. În funcție de complexitatea controlului sau din alte motive obiective, acest termen poate fi prelungit de către organul de conducere al BNM care a dispus efectuarea controlului. În toate cazurile, durata totală a controlului pe teren nu va depăși 65 de zile lucrătoare.

44. În termenul efectuării controlului nu se include perioada pentru care acesta poate fi amânat sau suspendat.

Capitolul IV

PERFECTAREA REZULTATELOR CONTROLULUI PE TEREN (INSPECȚIEI)

45. Rezultatele controlului pe teren la bancă se reflectă într-un act (raport) al BNM, întocmit de către echipa de inspectori de la BNM.

46. Raportul BNM privind rezultatele controlului pe teren la bancă trebuie să conțină, dacă altceva nu este prevăzut de lege, cel puțin: numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul băncii (după caz, a subdiviziunii structurale a băncii) supuse controlului;

perioada (data) activității supusă controlului; perioada efectuării controlului (în cazul întreruperilor (amânării, suspendării) – perioada lor); informația privind rezultatele controlului, inclusiv încălcările și alte deficiențe constatate și caracterul lor; numele, prenumele, funcția reprezentantului băncii supuse controlului care a primit raportul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna raportul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul; data și locul întocmirii raportului.

47. Rezultatele controlului pe teren la bancă, reflectate în raportul corespunzător, includ informația necesară pentru realizarea de către BNM a atribuțiilor de reglementare și supraveghere a băncilor, a sistemelor de plăți și a activității de prestare a serviciilor de plată, a respectării reglementărilor valutare și de control valutar, altă informație obținută în cadrul controlului adițional la datele din rapoartele băncii și alte date prezentate sau obținute de BNM, care constituie baza pentru evaluarea situației financiare a băncii sau a unor domenii (direcții) de activitate ale băncii, precum și altă informație, evaluările, raționamentele și concluziile despre faptele, evenimentele și circumstanțele activității băncii, precum și riscurile care pot avea un impact negativ asupra situației financiare în ansamblu, a capitalului și fondurilor proprii ale băncii, asupra respectării altor norme prudențiale privind activitatea băncii sau care pot determina apariția temeiurilor pentru aplicarea față de bancă, organele ei de conducere sau alte persoane a măsurilor și a sancțiunilor prevăzute de Legea privind activitatea băncilor, Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, alte legi și actele normative ale BNM, inclusiv:

a) faptele de nerespectare a legilor menționate și a actelor normative emise în aplicarea lor, a măsurilor dispuse de BNM, alte fapte sancționabile potrivit legii;

b) indicii sau faptele de nerespectare a cerințelor legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

c) evenimentele și circumstanțele activității băncii, acțiunea/inacțiunea organelor de conducere, a persoanelor care dețin funcții-cheie în bancă și a altor persoane, care nu sunt încălcări ale legilor și actelor normative ale BNM, dar care au sau pot avea impact asupra situației financiare, riscurilor asumate de bancă, inclusiv asupra securității informației, sau care creează premise pentru apariția încălcărilor, riscurilor suplimentare în activitatea băncii.

48. Rezultatele controlului pe teren la bancă se expun în raport conform analizei datelor primite și verificate aleatoriu potrivit abordării de supraveghere bazată pe risc, precum și a faptelor ce decurg din documentele și informațiile obținute de la bancă și din alte surse.

49. Informația expusă în raportul privind rezultatele controlului pe teren trebuie să respecte următoarele principii:

obiectivitate și exactitate – afirmațiile, evaluările, raționamentele și concluziile inspectorilor trebuie să fie sprijinite de analize, fapte, date și cifre;

plenitudine – raportul trebuie să fie complet, să cuprindă toate domeniile, direcțiile de activitate a băncii (subdiviziunii structurale a băncii) care au fost supuse controlului;

claritate și coerență – informația trebuie expusă în manieră lizibilă, inteligibilă și precisă, pentru a evita echivoci și repetări excesive;

corectitudine juridică – în cazul identificării încălcărilor de acte normative, se indică actul normativ respectiv și elementele lui structurale (articol, alineat, punct etc.).

În raportul privind rezultatele controlului pe teren pot fi incluse date sumare și agregate. La acesta pot fi anexate copii și extrase din diverse documente, informații din sisteme informatice, precum și tabele, grafice, calcule.

50. Raportul preliminar privind rezultatele controlului pe teren se întocmește cât mai curând posibil, dar cel mai târziu în 30 de zile lucrătoare de la încheierea controlului. Această perioadă poate fi prelungită o dată sau de mai multe ori din motive de complexitate a controlului, de întârziere a băncii respective să prezinte datele și documentele solicitate de echipa de inspecție sau din alte motive obiective. În toate cazurile, perioada totală a întocmirii raportului respectiv nu trebuie să depășească 40

de zile lucrătoare de la încheierea controlului (conform datei indicate în decizia privind efectuarea controlului).

51. Raportul (preliminar și cel final) privind rezultatele controlului pe teren se întocmește în două exemplare, din care unul este pentru BNM și unul – pentru banca supusă controlului.

52. Un exemplar al raportului preliminar privind rezultatele controlului pe teren, cu scrisoarea de însoțire a BNM, se expediază la sediul băncii supuse controlului sau se înmânează conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) sau altui reprezentant al băncii, care este membru al organului executiv, pentru informare, semnarea acestuia și prezentarea, dacă există, a dezacordului cu conținutul raportului argumentat în scris.

53. După primirea raportului (preliminar și cel final) privind rezultatele controlului pe teren de către conducătorul organului executiv (persoana care îl înlocuiește) sau alt reprezentant al băncii, acesta se semnează de către persoana respectivă și se înregistrează în bancă conform normelor privind lucrările de secretariat ca document de intrare.

54. În cazul refuzului conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) sau al altui reprezentant al băncii de a primi și semna raportul (preliminar și cel final) privind rezultatele controlului pe teren:

a) șeful echipei de inspecție face mențiunea corespunzătoare pe raport (dacă raportul se transmite de către șeful echipei de inspecție) și transmite un exemplar al raportului subdiviziunii băncii responsabile pentru înregistrarea corespondenței de intrare în bancă;

b) banca înregistrează un exemplar al raportului (dacă raportul a fost expediat la sediul băncii) și comunică în scris BNM despre faptul refuzului conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) sau al reprezentantului băncii de a-l semna.

Conducătorul organului executiv (persoana care îl înlocuiește) sau reprezentantul băncii are dreptul să expună în scris motivele refuzului de a primi sau semna raportul menționat.

55. În cazul dezacordului cu conținutul raportului preliminar privind rezultatele controlului, banca are dreptul să prezinte în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii raportului, explicațiile, obiecțiile și argumentele sale, cu anexarea, după caz, a documentelor de rigoare.

56. Prin derogare de la prevederile pct. 52 și 55, în cazul în care se consideră necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni unele prejudicii semnificative în sistemul financiar, BNM poate să nu aducă, în prealabil, la cunoștința băncii supuse controlului informația privind încălcările constatate urmare controlului și fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului.

57. În scopul prezentării și discutării rezultatelor controlului pe teren, examinării obiecțiilor și explicațiilor prezentate de bancă pe marginea raportului preliminar privind rezultatele controlului, șeful echipei de inspecție poate organiza, de regulă, la sediul BNM întrevederi între membrii echipei de inspecție, persoanele cu funcții de conducere ale BNM și unu sau mai mulți membri ai organului executiv și alte persoane responsabile ale băncii supuse controlului.

58. BNM asigură întocmirea și expedierea (înmânarea) pe adresa băncii supuse controlului a unui exemplar al raportului (final) privind rezultatele controlului pe teren, în termen de 60 de zile lucrătoare de la încheierea controlului. Acest termen poate fi prelungit o dată sau de mai multe ori din motive de complexitate a controlului, de întârziere a băncii supuse controlului să prezinte datele și documentele solicitate de BNM sau din alte motive obiective. În toate cazurile, perioada totală a întocmirii raportului respectiv nu trebuie să depășească 90 de zile lucrătoare de la încheierea controlului.

59. Data întocmirii raportului (preliminar și cel final) privind rezultatele controlului pe teren se consideră data primirii (înmânării) acestuia de către banca supusă controlului.

60. În termen de 15 de zile lucrătoare de la primirea raportului (final) privind rezultatele controlului pe teren, membrii organelor de conducere ale băncii trebuie să ia cunoștință de raport și să transmită BNM un formular conținând semnăturile ce confirmă acest fapt. În cazul în care din motive întemeiate (absența de la serviciu pe motiv de deplasare, concediul de boală, de odihnă etc.) membrii

organelor de conducere ale băncii nu pot lua cunoștință de raport în termenul indicat, formularul cu semnături, după notificarea prealabilă a BNM, poate fi prezentat BNM mai târziu.

Capitolul V

EXAMINAREA REZULTATELOR CONTROLULUI PE TEREN (INSPECȚIILOR)

61. Rezultatele controlului pe teren la bancă sunt examinate de către organele de conducere ale băncii supuse controlului.

62. Rezultatele controlului pe teren la bancă, propunerile privind înaintarea unor recomandări, aplicarea măsurilor de supraveghere, măsurilor sancționatorii sau a sancțiunilor față de bancă, organele ei de conducere și față de persoanele care dețin funcții-cheie în bancă se examinează, în funcție de competența prevăzută de Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legea privind activitatea băncilor, după caz, alte legi, de către Comitetul executiv al BNM, guvernatorul, prim-viceguvernatorul și viceguvernatorii BNM.

63. Organul de conducere al BNM, indicat la pct. 62, va examina rezultatele controlului pe teren la bancă după primirea confirmării despre informarea privind raportul de către membrii organelor de conducere ale băncii supuse controlului sau la expirarea termenului de 15 zile lucrătoare de la primirea raportului de către bancă.

64. Banca supusă controlului va fi notificată în prealabil, cu cel puțin 3 zile lucrătoare, despre locul, data și ora la care organul de conducere al BNM va examina rezultatele controlului pe teren efectuat.

65. La primirea notificării BNM prevăzute la pct. 64, banca are dreptul de a prezenta BNM comentarii și explicații scrise cel mai târziu în ziua examinării rezultatelor controlului pe teren de către organul de conducere al BNM.

66. Președintele consiliului și/sau conducătorul organului executiv al băncii supuse controlului vor fi invitați la ședința organului de conducere al BNM, în cadrul căreia vor fi examinate rezultatele controlului pe teren. La solicitarea băncii, la ședință pot fi invitați și alți membri ai organelor de conducere ale băncii, persoanele care dețin funcții-cheie în bancă și alte persoane.

67. În caz de urgență, când este necesar de a reacționa prompt pentru protejarea activelor băncii supuse controlului sau a intereselor clienților ei sau protejării interesului public, organul de conducere competent al BNM are dreptul să examineze și să adopte decizii pe marginea rezultatelor controlului pe teren, precum și să impună sancțiuni și alte măsuri, indiferent de termenele prevăzute de prezentul regulament, dar nu mai devreme de primirea (înmânarea) raportului (final) privind rezultatele controlului pe teren la bancă.

68. Hotărârea organului de conducere al BNM privind rezultatele controlului pe teren, inclusiv aplicarea sancțiunilor și a altor măsuri, se aduce la cunoștință băncii și persoanei vizate de această hotărâre în modul prevăzut la art. 11 alin. (3¹) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei.

69. BNM poate prezenta informația privind rezultatele controlului pe teren la bancă, precum și copia hotărârii adoptate de organul de conducere al BNM altor autorități competente din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile capitolului III din titlul V al Legii privind activitatea băncilor, precum și autorităților de supraveghere străine, în conformitate cu prevederile acordurilor de cooperare încheiate între aceste autorități și BNM.

70. Informația privind aplicarea sancțiunilor ca rezultat al controlului pe teren la bănci se publică de către BNM în modul și condițiile prevăzute la art. 146 din Legea privind activitatea băncilor.

Capitolul VI

ALTE DISPOZIȚII

71. Informația cuprinsă în documentele întocmite de către BNM la organizarea, efectuarea controlului, perfectarea și examinarea rezultatelor controlului pe teren la bănci reprezintă informația cu acces limitat, determinată astfel și supusă protecției în conformitate cu legea. Inspectorii BNM și alte

persoane care au acces la această informație vor respecta cerințele legislației cu privire la prelucrarea, transmiterea, evidența, păstrarea informației cu acces limitat, la utilizarea, în cadrul controlului sau la examinarea rezultatelor acestuia, a mijloacelor tehnice (inclusiv a calculatoarelor, purtătorilor electronici de informație, aparatelor de multiplicat, scanerelor, telefoanelor și a altui echipament).

72. Băncii supuse controlului îi este interzis să transmită raportul privind rezultatele controlului pe teren (o parte a acestuia) sau să îl pună în alt mod la dispoziția persoanelor terțe, cu excepția cazurilor în care raportul (o parte a acestuia) este furnizat sau divulgat de către sucursala unei bănci străine către banca străină care a înființat-o, la cererea autorităților publice și a altor persoane împuternicite conform legii și în alte cazuri de executare a obligațiilor prevăzute de lege.

73. În cazul transmiterii sau punerii la dispoziție a raportului privind rezultatele controlului pe teren (a unei părți a acestuia) conform pct. 72, banca va notifica în scris BNM despre acest fapt.

74. În cazul în care banca supusă controlului a tradus raportul (final) privind rezultatele controlului pe teren într-o limbă străină, varianta tradusă a raportului, cu scrisoarea de însoțire, în termen de 15 de zile lucrătoare de la data traducerii raportului, va fi prezentată la BNM. Traducerea raportului va fi autentificată prin semnătura persoanei care a efectuat traducerea, cu indicarea numelui și prenumelui.